

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 30 oktober 2018

Onderwerp: Actualisatie Evaluatiekader subsidies

Kenmerk: 1073791

Bijlagen: Ontwerpbesluit, Ontwerp Evaluatiekader Subsidies 2018

1. Inleiding

Het Evaluatiekader Subsidies geeft aan op welke manier de provincie Noord-Holland uitvoering geeft aan haar wettelijke verplichting om bepaalde subsidies periodiek op doeltreffendheid te evalueren. Het huidige Evaluatiekader Subsidies, dat PS heeft vastgesteld op 4 februari 2013, is inmiddels vijf jaar van kracht. Dit vormt aanleiding om de huidige werkwijze opnieuw te beschouwen en deze te actualiseren. Naar aanleiding van de bespreking in de Commissie EEB van 18 juni jl. is het eerdere ontwerp Evaluatiekader Subsidies 2018 aangepast.¹ Aan Provinciale Staten wordt vanuit hun kaderstellende rol gevraagd het geactualiseerde Evaluatiekader Subsidies vast te stellen.

2. Doelstellingen en evaluatiecriteria

Korte samenvatting van het voorstel

De provincie voert jaarlijks diverse evaluaties uit, zowel van volledige beleidsnota's als van afzonderlijke beleidsinstrumenten. Een deel van deze evaluaties vindt plaats als onderdeel van de reguliere beleidscyclus. Evaluatie van sommige onderwerpen of instrumenten gebeurt op speciaal verzoek van GS of PS. Subsidie-evaluaties in het kader van het Evaluatiekader Subsidies zijn onderdeel van het totaal aan uitgevoerde evaluaties. Het voorstel voor actualisatie van het Evaluatiekader Subsidies heeft uitsluitend betrekking op dit specifieke deel van de door de provincie uit te voeren evaluaties.

Het Evaluatiekader Subsidies bevat verschillende criteria op basis waarvan jaarlijks wordt bepaald welke subsidies voor evaluatie op hun doeltreffendheid in aanmerking komen. Ook bevat het Evaluatiekader een protocol hoe een goed evaluatieonderzoek eruit moet zien. In de PS-voordracht met kenmerk 1073791/1076482 zijn op basis van ervaringen van de afgelopen 5 jaar een aantal aanpassingen van het Evaluatiekader voorgesteld om dit efficiënter te maken. Een aantal van de voorgestelde aanpassingen konden echter niet op instemming rekenen van de Commissie EEB. Een aantal keuzes zijn daarom als volgt aangepast:

¹ Het Ontwerp Evaluatiekader Subsidies met kenmerk 1073791/1076482 van 10 april 2018 is 18 juni jl besproken in de Commissie EEB.

- In het nieuwe voorstel blijft de huidige herhalingstermijn voor evaluaties, op verzoek van PS, 4 jaar. Daarmee wordt afgeweken van de eerder voorgestelde wettelijke herhalingstermijn van 5 jaar.
- Op basis van het huidige Evaluatiekader Subsidies voert de provincie meer subsidie-evaluaties uit dan wettelijk vereist, door ook subsidies die niet op een uitvoeringsregeling of verordening berusten te evalueren. Dit betreft boekjaarsubsidies², eenmalige en incidentele subsidies³. In het huidige voorstel blijft dat gehandhaafd, met uitzondering van de incidentele subsidies. De incidentele subsidies komen zeer beperkt voor en hebben als kenmerk (en verschil met de eenmalige begrotingssubsidies) dat zij niet gekoppeld zijn aan een specifiek beleidsdoel, wat een evaluatie op doeltreffendheid per definitie problematisch maakt.
- Het drempelbedrag waarboven subsidies in aanmerking komen voor evaluatie wordt verhoogd van €125.000 naar €500.000. Dat verschilt van het eerdere voorstel waarin nog werd uitgegaan van een drempelbedrag van €1.000.000. Met een drempelbedrag van €500.000,- blijft het merendeel van het te besteden budget voor subsidies op grond van uitvoeringsregelingen (ca. 94%) voor evaluatie in aanmerking komen.
- Op basis van de ervaringen van de afgelopen vijf jaar zijn de gehanteerde selectiecriteria voor te evalueren subsidies aangepast. Het aantal beslisbomen gaat van drie naar één. Voor boekjaarsubsidies is, vanwege een beperkt aantal subsidies, geen beslisboom meer nodig.
- Het stappenplan voor het uitvoeren van evaluatieonderzoek blijft ongewijzigd. De afspraken en procedure voor besluitvorming over het Evaluatiekader zijn geactualiseerd naar de huidige uitvoeringspraktijk.

Voorgeschiedenis van het Evaluatiekader Subsidies

Provinciale Staten stelde het huidige Evaluatiekader Subsidies vast op 4 februari 2013⁴. Dit gebeurde naar aanleiding van een onderzoek van de Randstedelijke Rekenkamer naar de doeltreffendheid van subsidies⁵. In 2015 vond een tussenevaluatie van het Evaluatiekader subsidies plaats⁶ getiteld 'Memo evaluatie en handreikingen voortkomend uit subsidie-evaluaties' (bijlage 2). Het memo bevat een aantal overkoepelende leer- en aandachtspunten voor het subsidie-instrumentarium en de context waarin dat wordt gehanteerd. Deze leer- en aandachtspunten worden sindsdien gehanteerd bij het opstellen van de Toelichtingen doeltreffendheid voor nieuwe subsidieregelingen. Deze toelichtingen zijn bedoeld om op voorhand de doeltreffendheid van nieuw in te richten subsidieregelingen zo goed mogelijk te borgen.

Beleidskader

Het voorstel betreft actualisatie van het nu geldende Evaluatiekader Subsidies.

² Dit zijn subsidies voor organisaties die specifieke taken (voor ons) uitvoeren, die onder specifieke voorwaarden en voor een langere periode lopen. De naam van de subsidieontvanger en het bedrag waarop de subsidie ten hoogste kan worden vastgesteld zijn opgenomen op de Lijst buiten uitvoeringsregeling van de begroting.

³ Eenmalige subsidies zijn eveneens met naam van de subsidieontvanger en het maximale subsidiebedrag opgenomen op de Lijst buiten uitvoeringsregeling van de begroting en betreffen projecten van bepaalde duur. Incidentele subsidies worden in een enkel geval verstrekt omdat GS dat belangrijk vinden. Deze gevallen betreffen geen staand beleid, en zijn daarmee niet specifiek opgenomen in de begroting. Eenmalige subsidies worden via de Lijst buiten Uitvoeringsregeling in de begroting opgenomen, incidentele subsidies worden achteraf aan PS gemeld.

⁴ Documentnr. 104775-147840

⁵ Rapport 'Inzicht in doeltreffendheid van subsidies', Randstedelijke Rekenkamer, maart 2012

⁶ Documentnr. 283083/566527, behandeling commissie 30 april 2015

Keuzevrijheid

Het Evaluatiekader subsidies komt voort uit een wettelijke evaluatieplicht op grond van de Algemene wet bestuursrecht (art. 4:24). Deze verplichting betreft uitsluitend subsidies gebaseerd op een wettelijk voorschrift, bijvoorbeeld een uitvoeringsregeling (UVR) of verordening. In het huidige Evaluatiekader kiest de provincie er enerzijds voor minder te doen dan de wet vereist. Bijvoorbeeld door uit te gaan van proportionaliteit (de kosten van evalueren moeten opwegen tegen de financiële omvang van de subsidie) en door criteria te hanteren die bepalen of evaluatie wel zinvol is (bv. dat er geen voornemen ligt te stoppen met de subsidieverlening of dat er recent al een evaluatie is uitgevoerd). Anderzijds worden juist meer subsidies geëvalueerd dan de wet vereist, doordat wordt uitgegaan van het eens in de 4 jaar evalueren van subsidies in plaats van de wettelijk vereiste van eens in de 5 jaar.

Beoogde effecten

Het voorstel beoogt een actualisatie van het Evaluatiekader Subsidies zodat de doeltreffendheid van de provinciale subsidies efficiënter is te borgen en waarbij de kennis en inzichten die zijn opgedaan in de subsidie-evaluaties van de afgelopen vijf jaar optimaal gebruikt worden.

Criteria voor evaluatie

Het geactualiseerde Evaluatiekader Subsidies wordt na een periode van vier jaar geëvalueerd. Daarbij ligt de focus op a) het aantal uitgevoerde subsidie-evaluaties op doeltreffendheid, b) leer- en aandachtspunten voor de provinciale subsidies die uit deze subsidie-evaluaties naar voren komen, c) impact van de resultaten van de uitgevoerde subsidie-evaluaties (op welke wijze is opvolging gegeven aan de uitkomsten van de uitgevoerde evaluaties).

3. Financiering, communicatie en (burger)participatie

Voor uitvoering van het Evaluatiekader Subsidies ten behoeve van het structureel eens in de vier jaar kunnen evalueren van subsidies op doeltreffendheid zal bij de Kaderbrief 2020 een 0,5 fte formatieruimte worden aangevraagd.

4. Proces en procedure

Op basis van het geactualiseerde Evaluatiekader Subsidies stellen GS jaarlijks een programma vast met concrete voorstellen ten aanzien van welke subsidies in het aankomend jaar geëvalueerd worden. Dit programma is gelijktijdig met deze voordracht ter kennisname verstuurd naar PS.

GS zijn voor de uitvoering van subsidies en subsidieregelingen bevoegd gezag. Concreet zijn GS bevoegd tot het opstellen en aanpassen van uitvoeringsregelingen en tot het nemen van besluiten omtrent subsidies. GS zien zelf toe op de kwaliteit van subsidie-evaluaties. Om te zorgen voor inzicht in de uitkomsten en resultaten van de uitgevoerde evaluaties gaan deze ter kennisname naar PS.

5. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

dhr. J.W. Remkes, voorzitter

mw. mr. R.M. Bergkamp, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr. 01-2019

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 30 oktober 2018;

besluiten:

1. Het Evaluatiekader Subsidies 2018 vast te stellen.

Haarlem, 14 januari 2019

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, statengriffier